OTSUSED

KOMISJONI OTSUS (EL) 2017/1441,

30. juuni 2017,

Poola teavitatud riigiabi „Piimatootjatele suunatud abikava“ (nr SA.45447 (2016/C) (ex 2016/N)) kohta

(teatavaks tehtud dokumendi C(2017) 4359 all)

(Ainult poolakeelne tekst on autentne)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 108 lõike 2 esimest lõiku,

olles palunud asjassepuutuvatel isikutel esitada oma selgitused vastavalt nimetatud artiklile

ning arvestades järgmist:

1. MENETLUS

(1) Poola teavitas 23. mai 2016. aasta kirjaga Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohaselt piimatootjatele suunatud abikavast (edaspidi „abikava“).

(2) Poola esitas lisateabe 1. juuni 2016. aasta kirjaga. 11. juuli 2016. aasta kirjaga küsis komisjon lisateavet, mille Poola ametiasutused esitasid 15. juuli 2016. aasta kirjaga.

(3) Komisjon teavitas 16. septembri 2016. aasta kirjas ([1]) („menetluse algatamise otsus“) Poolat oma otsusest algatada seoses abikavaga Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 108 lõike 2 kohane menetlus. Samas kirjas väljendas komisjon kahtlust, kas kõnealune abikava on siseturuga kokkusobiv.

(4) 12. oktoobri 2016. aasta kirjaga esitas Poola menetluse algatamise otsust käsitleva teabe.

(5) Menetluse algatamise otsus avaldati *Euroopa Liidu Teatajas* ([2]). Komisjon palus huvitatud isikutel esitada omapoolsed märkused ühe kuu jooksul.

(6) Komisjon ei saanud huvitatud isikutelt märkusi ja teavitas Poolat sellest 13. jaanuari 2017. aasta kirjaga.

(7) Oma 14. novembri 2016. aasta ja 13. jaanuari 2017. aasta kirjadega palus komisjon Poolalt täiendavat teavet. Poola vastas nimetatud kirjadele 20. jaanuari 2017. aasta kirjaga.

2. TAUST

(8) Piima- ja piimatoodete sektoris on koguseline tootmispiirang (edaspidi „piima kvoodisüsteem“) olnud aastaid oluline turupoliitika vahend. See võeti kasutusele 1984. aastal ja seda laiendati korduvalt, viimati nõukogu määrusega (EÜ) nr 1234/2007 ([3]) (edaspidi „ÜTK määrus“) 31. märtsini 2015. Viimane kvoodiaasta oli seega

([1]) C(2016) 5770 final.
([2]) ELT C 406, 4.11.2016, lk 86.
([3]) Nõukogu 22. oktoobri 2007. aasta määrus (EÜ) nr 1234/2007, millega kehtestatakse põllumajandusturgude ühine korraldus ning mis käsitleb teatavate põllumajandustoodete erisätteid (ühise turukorralduse ühtne määrus) (ELT L 299, 16.11.2007, lk 1).

2014/2015. Piima kvoodisüsteemi peamine eesmärk oli vähendada vastaval turul nõudmise ja pakkumise vahelist tasakaalustamatust ning sellest tulenevaid struktuurilisi ülejääke, saavutades seeläbi turu parema tasakaalu. Üle teatava tagatud alammäära kogutud või otsetarbimiseks müüdud piima koguste suhtes kohaldati maksu. Liikmesriigid pidid maksu tasuma niipea, kui ületati riiklik kvoot. Liikmesriigid pidid tasuma Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondi (EAGF) nende riiklikku kvooti ületavale osale vastava maksu, mida vähendati 1 % suuruse summa võrra, et võtta arvesse pankrotijuhtumeid või teatavate tootjate lõplikku suutmatust tasuda oma osa kõnealusest maksust. Seejärel pidid liikmesriigid jagama maksekohustuse kvoodi ületamise põhjustanud tootjate vahel. Kõnealused tootjad olid kohustatud tasuma asjaomasele liikmesriigile oma osa maksust üksnes asjaolu tõttu, et nad on ületanud neile eraldatud kvoote ([1]).

(9) Kvoodiaastal 2014/2015 ületati Poolas hulgimüüjatele (piimatootjad) kehtestatud riiklikku kvooti 580,3 miljoni kg võrra, mistõttu tuli tasuda liidu eelarvesse 659,8 miljoni Poola zloti (PLN) (ligikaudu 152,7 miljonit eurot) suurune maks. Poola piimatootjatelt, kes ületasid oma individuaalse kvoodi, nõuti piimakvoodi ületamise eest maksu, mis oli 90,98 zlotti 100 kg suuruse ületamise eest.

(10) Madala piimahinna ja piimatootesektori rahaliste raskuste tõttu muudeti 2015. aasta märtsis komisjoni määrust (EÜ) nr 595/2004 ([2]) komisjoni rakendusmäärusega (EL) 2015/517, ([3]) et lihtsustada selliste tootjate finantskoormust, kes peavad tasuma kvoodiületamise maksu, mis on seotud piimakvoodiaastaga 2014/2015.

(11) Sellele tuginedes võttis Poola vastu õigusaktid, millega võimaldati asjaomastel Poola piimatootjatel tasuda piimakvoodi ületamise maksu kolme osamaksena ([4]). Esimese osamakse, mis moodustab vähemalt kolmandiku nõutavast maksust, pidid kõnealused piimatootjad tasuma 30. septembriks 2015 ja järgneva vähemalt ühe kolmandiku suuruse summa kogumaksust 30. septembriks 2016. Ülejäänud osa maksust pidi olema tasutud 30. septembriks 2017. Osamaksetena tasumise süsteeme kohaldati kooskõlas komisjoni määruses (EL) nr 1408/2013 ([5]) sätestatud tingimustega.

(12) Nagu on osutatud põhjenduses 1, teavitas Poola 23. mail 2016 komisjoni abikavast, mis võimaldaks maha kanda piimatootjatelt kvoodiaastal 2014/2015 individuaalsete kvootide ületamise eest sissenõutava maksu maksmata jäägi (edaspidi „sissenõutav maks“).

3. **KIRJELDUS**

(13) Abikava riiklik õiguslik alus on valitsuse resolutsioon, millega koostatakse piimatootjate abikava ([6]) (edaspidi „valitsuse määrus“), ja riigi rahanduse seadus ([7]).

(14) Valitsuse resolutsiooni kohaselt võib põllumajanduse ja maaelu arengu minister teha piimatootja taotluse alusel otsuse kanda sissenõutav maks täielikult või osaliselt maha.

(15) Valitsuse resolutsiooni kohaselt võib abi anda piimatootjatele, kes:

a) on keskmise suurusega ja väikeettevõtjad; ning

([1]) Poolas sätestati kõnealune kohustus 20. aprilli 2004. aasta seaduses piima- ja piimatoodete turu korralduse kohta (Poola ametlik väljaanne 2004, nr 93, punkt 897, mida on hiljem muudetud).

([2]) Komisjoni 30. märtsi 2004. aasta määrus (EÜ) nr 595/2004, milles sätestatakse piima- ja piimatootesektoris makse kehtestamist käsitleva nõukogu määruse (EÜ) nr 1788/2003 rakenduseeskirjad (ELT L 94, 31.3.2004, lk 22).

([3]) Komisjoni 26. märtsi 2015. aasta rakendusmäärus (EL) 2015/517, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 595/2004, milles sätestatakse piima- ja piimatootesektoris makse kehtestamist käsitleva nõukogu määruse (EÜ) nr 1788/2003 rakenduseeskirjad (ELT L 82, 27.3.2015, lk 73).

([4]) Valitsuse 29. juuli 2015. aasta määrus, milles käsitletakse seda, kuidas põllumajandusturu amet jaotab osamakseteks piimatootjatelt kvoodiaastal 2014/2015 individuaalsete kvootide ületamise eest nõutava tasu (Poola ametlik väljaanne 2015, punkt 1105) [*Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 lipca 2015 r. w sprawie realizacji przez Agencję Rynku Rolnego zadania polegającego na rozkładaniu na raty opłaty należnej od producentów mleka za przekroczenie kwot indywidualnych w roku kwotowym 2014/2015, Dz. U. 2015, poz. 1105*].

([5]) Komisjoni 18. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1408/2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes põllumajandussektoris (ELT L 352, 24.12.2013, lk 9).

([6]) Valitsuse 19. mai 2016. aasta resolutsioon, millega koostatakse piimatootjate abikava [*Uchwała Rady Ministrów z dnia 19 maja 2016 r. w sprawie ustanowienia programu pomocy producentom mleka*].

([7]) Riigi rahanduse seadus, 27. august 2009 (Poola ametlik väljaanne 2013, punkt 885, mida on hiljem muudetud) [*Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 885, z późn. zm.)*].

b) lasid kvoodiaastal 2014/2015 turule piima või piimatooteid koguses, mis ületas asjaomase aasta konkreetsel kuupäeval kättesaadavat individuaalset kvooti, mis oli lubatud 31. märtsi 2015. aasta seisuga, ja kes pidid maksma ÜTK määruses sätestatud maksu; ning

c) on tasunud sissenõutava maksu esimese osamakse; ning

d) vastasid tingimustele, mida nõuti mahakandmiseelarvesse kandmisel ja mis olid sätestatud riigi rahanduse seaduse artiklites 56 ja 57; teisisõnu, mahakandmist kohaldatakse, kui:

i. füüsiline isik on surnud varasid jätmata või on jätnud varasid, mis on eraldi sätete alusel sundarestimisest vabastatud, või temast on jäänud igapäevases kodumajapidamises kasutatavaid esemeid, mille koguväärtus ei ületa 6 000 zlotti;

ii. juriidiline isik on kõrvaldatud asjaomasest juriidiliste isikute registrist ja tal puuduvad varad, millest oleks võimalik sundarestida sissenõutav maks, ning vastutust eelarve nõuete eest ei ole seadusega üle antud kolmandale isikule;

iii. on piisavalt alust arvata, et täitemenetlusega ei saada summat, mis ületaks sissenõutava maksu tagasisaamise ja sundarestimise kulud, või on täitemenetlus ebaõnnestunud;

iv. juriidilise isiku staatuseta organisatsiooniline üksus on likvideeritud;

v. see teenib võlgniku elulist huvi või avalikku huvi;

vi. see on õigustatud ühiskondlikel või majanduslikel põhjustel, mis on eelkõige võlgniku maksevõime ja riigikassa õigustatud huvi.

(16) Valitsuse resolutsiooni kohaselt võib abi anda alates päevast, mil komisjon teeb positiivse otsuse abikava siseturuga kokkusobivuse kohta, kuni 31. oktoobrini 2017.

4. PÕHJUSED EUROOPA LIIDU TOIMIMISE LEPINGU ARTIKLI 108 LÕIKEGA 2 ETTE NÄHTUD MENETLUSE ALGATAMISEKS

(17) Hinnangu alusel, mille komisjon menetluse algatamise otsuses andis, olid kõik ELi toimimise lepingu artikli 107 lõikega 1 ette nähtud abi olemasolu tingimused täidetud (menetluse algatamise otsuse põhjendused 28–33).

(18) Mis puutuub siseturuga kokkusobivusse, leidis komisjon, et abi suhtes ei saanud kohaldada ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 2 punktides a, b ja c ning artikli 107 lõike 3 punktides a, b ja c sätestatud erandeid (menetluse algatamise otsuse põhjendused 35–36).

(19) Ühtlasi kahtles komisjon, kas ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c saab kohaldada, kuna abi ei tundunud vastavat ühelegi põllumajandussektoris kohaldatavale riigiabi suunisele, st komisjoni määrus (EL) nr 702/2014, ([1]) Euroopa Liidu suunised riigiabi kohta põllumajandus- ja metsandussektoris ning maapiirkondades aastateks 2014–2020 ([2]) („põllumajanduse juhtsuunised“), suunised raskustes olevate mittefinantsettevõtjate päästmiseks ja ümberkorraldamiseks antava riigiabi kohta ([3]) („päästmis- ja ümberkorraldusabi suunised“) või määrus (EL) nr 1408/2013 (menetluse avamise otsuse põhjendused 37–39 ja 48–49). Lisaks ei tundunud abikava soodustavat piimasektori arengut ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses

(20) Menetluse algatamise otsusest nähtus ka, et abikavaga rikuti ilmselt ÜTK määruse sätteid, millega reguleeritakse piimamaksu (menetluse algatamise otsuse põhjendused 40–47).

([1]) Komisjoni 25. juuni 2014. aasta määrus (EL) nr 702/2014 Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi põllumajandus- ja metsandussektoris ja maapiirkondades tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 193, 1.7.2014, lk 1).
([2]) ELT C 204, 1.7.2014, lk 1.
([3]) ELT C 249, 31.7.2014, lk 1.

5. POOLA MÄRKUSED

(21) Poola ei esitanud märkusi, et kõrvaldada ametliku uurimismenetluse algatamisel tekkinud kahtlusi. 12. oktoobri 2016. aasta ja 20. jaanuari 2017. aasta kirjades selgitas Poola siiski, et abi ei ole Poolas rakendatud ja seda ei rakendata ka tulevikus, kuna komisjon ei ole teinud positiivset otsust (vt põhjendus 16).

6. HUVITATUD ISIKUTE MÄRKUSED

(22) Komisjon ei saanud märkusi üheltki huvitatud isikult.

7. RIIGIABI OLEMASOLU HINDAMINE

(23) Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõikes 1 on öeldud: „Kui aluslepingutes ei ole sätestatud teisiti, on igasugune liikmesriigi poolt või riigi ressurssidest ükskõik missugusel kujul antav abi, mis kahjustab või ähvardab kahjustada konkurentsi, soodustades teatud ettevõtjaid või teatud kaupade tootmist, siseturuga kokkusobimatu niivõrd, kuivõrd see kahjustab liikmesriikidevahelist kaubandust."

(24) Seepärast peab selleks, et meede liigituks abiks ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses, olema täidetud järgmised kumulatiivsed tingimused: i) meede on rahastatud riigi poolt või riigi ressurssidest; ii) see annab abisaajale eelise; iii) meede annab abisaajale eelise; ning iv) meede kahjustab või ähvardab kahjustada konkurentsi ning liikmesriikidevahelist kaubandust.

Riigi poolt või riigi ressurssidest antav abi

(25) Abikavaga nähakse ette sissenõutava maksu mahakandmine. See tuleneb riiklikest õigusaktidest ja on seega riigile omistatav. Seda rahastatakse samuti riigi eelarvest, mis tähendab, et Poola on maksu juba Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondi tasunud, ja nüüd loovutab Poola riik maksu maha kandes tulud, mida oleks olnud võimalik kasutada muul otstarbel. Riigile muidu makstavast sissetulekust loobumine on samuti riigi vahendite üleminek ([1]).

Valikuline eelis / ettevõtjad

(26) Abikavast potentsiaalsed abisaajad on teatavad Poola piimatootmisega tegelevad põllumajandusettevõtjad (põhjendus 15) ([2]).

(27) ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses on eelis iga majanduslik kasu, mida ettevõtja ei oleks saanud tavalistes turutingimustes, st riigi sekkumiseta ([3]). Et meede kujutaks endast abi, peab see andma abisaajale eelised, millega ta vabastatakse kuludest, mis tuleks tavaliselt katta tema eelarvest.

(28) Hiljutises kohtupraktikas, täpsemalt Üldkohtu otsuses kohtuasjas T-538/11 Belgia Kuningriik vs. Euroopa Komisjon korrati, et *„ettevõtja eelarvel tavaliselt lasuva kohustuse mõiste hõlmab siiski ka eeskätt täiendavaid kulusid, mis ettevõtjatel tekivad majandustegevuse suhtes kohaldatavatest õigus- või haldusnormidest või lepingutest tulenevate kohustuste tõttu*" ([4]).

(29) Kulutused, nagu käesoleval juhul piimamaks, on kulud, mida piimatootja peab tasuma oma eelarvest osana oma tavapärasest äritegevusest. Piimamaksu tasumise kohustus tuleneb ÜTK määrusest ning piima- ja piimatoodete turu korraldust käsitlevates riiklikest õigusaktidest (vt põhjendused 8–10). Kui teatavad ettevõtjad on sellistest kuludest täielikult või osaliselt vabastatud, saavad nad eelise.

(30) Komisjon leiab seega, et abikava annab piimatootjatele valikulise eelise.

([1]) Vt otsus kohtuasjas Prantsusmaa vs. Ladbroke Racing Ltd ja komisjon, C-83/98 P, EL:C:2000:248, punktid 48 ja 51.

([2]) Menetluse algatamise otsuses (põhjendus 31, joonealune märkus 8) väljendas komisjon kahtlust eelkõige selle üle, kui tõenäoliselt teatavad abisaajad abist kasu saavad, Poola ametiasutused ei andnud teavet, mis oleks võimaldanud komisjonil oma kahtlustele selgitust saada.

([3]) Vt otsus kohtuasjades SFEI jt, C-39/94, EU:C:1996:285, punkt 60; Hispaania vs. komisjon, C-342/96, EU:C:1999:210, punkt 41.

([4]) EU:T:2015:188, punkt 76.

Konkurentsi kahjustamine ja mõju kaubandusele

(31) Euroopa Kohtu praktika põhjal kahjustab ettevõtja konkurentsipositsiooni tugevnemine riigiabi andmise tagajärjel tavaliselt konkurentsi konkureerivatega ettevõtjatega, kes abi ei saa ([1]). Liidusisesele kaubandusele avatud turul tegutsevale ettevõtjale antav abi võib kahjustada liikmesriikidevahelist kaubandust ([2]). Liidusisese põllumajandustoodetega, sealhulgas piimaga ([3]) kauplemise maht on märkimisväärne ja Poola on üks liidu suurimaid piimatootjaid ([4]).

(32) Käesolevas otsuses hinnatava abikava eesmärk on toetada tegevust põllumajandussektoris. Eelkõige puudutab see meiereide tegevust. Nagu eespool kirjeldatud, kaubeldakse meiereide toodetega liidu sees. Komisjon on seetõttu seisukohal, et kõnealune kava kahjustab liikmesriikidevahelist kaubandust.

(33) Ulatuslikku põllumajandustoodetega kauplemist silmas pidades võib seega lähtuda sellest, et kõnealune kava kahjustab või ähvardab kahjustada konkurentsi ja võib kahjustada liikmesriikidevahelist kaubandust.

Järeldus riigiabi olemasolu kohta

(34) Seega võib järeldada, et abikava kujutab endast riigiabi EL toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses.

8. ABI SEADUSLIKKUSE HINDAMINE

(35) EL toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 kohaselt kohustuvad liikmesriigid teavitama komisjoni kõikidest plaanidest abi määramise kohta ega tohi abi anda enne, kui komisjon on andnud sellele oma heakskiidu (rakendamiskeeld).

(36) Komisjoni teavitati abikavast 23. mail 2016 ja seda ei ole rakendatud. Seega on Poola täitnud ELi toimimise lepingu artikli 108 lõikes 3 sätestatud kohustuse.

9. HINNANG KOKKUSOBIVUSELE ÜHISTURUGA

(37) Kui abikava kujutab endast riigiabi ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses, tuleb selle kokkusobivust siseturuga hinnata põllumajandussektori asjaomaste riigiabi eeskirjade valguses. On väljakujunenud kohtupraktika, et meetme siseturuga kokkusobivuse tõendamiskohustus lasub liikmesriigil ([5]). Komisjon märgib, et Poola ametiasutused ei ole edastanud teavet selle kohta, miks peaks pidama abikava siseturuga kokkusobivaks komisjoni mis tahes riigiabialaste õigusnormide, eelkõige allpool loetletud õigusnormide kohaselt.

(38) Nagu juba menetluse algatamise otsuses osutatud, ei vasta hinnatud abikava ühelegi põllumajanduse juhtsuunistes ega määruses (EL) nr 702/2014 sätestatud abikategooriale. Kuna Poola ei ole esitanud asjaomaseid märkusi, tõdeb komisjon, et kinnitust on leidnud tema kahtlused põllumajanduse juhtsuuniste ja määruse (EL) nr 702/2014 kohaldatavuse osas.

(39) Lisaks nagu juba menetluse algatamise otsuses osutatud, ei vasta hinnatud kava kohane abi raskustes olevate ettevõtjate kriteeriumidele päästmist ja ümberkorraldamist käsitlevate suuniste tähenduses. Kuna Poola ei ole esitanud asjaomaseid märkusi, tõdeb komisjon, et kinnitust on leidnud tema kahtlused päästmist ja ümberkorraldamist käsitlevate suuniste kohaldatavuse osas.

(40) Kuna Poola ei ole esitanud asjaomaseid märkusi väikese tähtsusega abi kohta, tõdeb komisjon, et kinnitust on leidnud tema kahtlused määruse (EL) nr 1408/2013 kohaldatavuse osas.

([1]) Vt otsus kohtuasjas Philip Morris Holland BV vs. komisjon, C-730/79, EL:C:1980:209, punktid 11 ja 12.
([2]) Vt eelkõige otsus kohtuasjas Prantsuse Vabariik vs. komisjon, C-102/87, EU:C:1988:391, punkt 19.
([3]) 2015. aastal oli liidusisese kaubanduse maht rohkem kui 4,5 miljardit eurot piima eest ja rohkem kui 28 miljardit eurot kõikide piimatoodete eest. Allikas: Eurostat.
([4]) 2015. aastal oli Poola suuruselt viies lehmapiima tootja liidus, tootes rohkem kui 10 miljonit tonni piima. Allikas: Eurostat.
([5]) Vt otsused kohtuasjades Itaalia vs. komisjon, C-364/90, EU:C:1993:157, punkt 20; Freistaat Sachsen jt vs. komisjon, liidetud kohtuasjad T-132/96 ja T-143/96, EU:T:1999:326, punkt 140; Itaalia vs. komisjon, C-372/97, EU:C:2004:234, punkt 81.

(41) Oma teatises viitas Poola põllumajanduse juhtsuuniste punktile 30. Põllumajanduse juhtsuuniste punkti 30 kohaselt hindab komisjon abikavasid, mis ei ole hõlmatud põllumajanduse juhtsuuniste ega mis tahes muude asjaomaste riigiabi eeskirjadega juhtumispõhiselt, toetudes otseselt ELi toimimise lepingu artikli 107 lõikele 3, võttes arvesse ELi toimimise lepingu artiklites 107, 108 ja 109 sätestatud eeskirju, ühist põllumajanduspoliitikat ja analoogselt võimaluse korral põllumajanduse juhtsuuniseid. Liikmesriigid, kes teatavad abist, mida põllumajanduse juhtsuunised ei hõlma, peavad tõendama asjaomase riigiabi vastavust põllumajanduse juhtsuuniste I osa 3. peatükis sätestatud ühistele hindamispõhimõtetele. Komisjon kiidab sellised meetmed heaks ainult juhul, kui kasulik panus sektori arengusse on selgelt suurem kui oht moonutada konkurentsi siseturul ja kahjustada liikmesriikide vahelist kaubandust.

(42) ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 alla kuuluvate abijuhtumite osas on komisjonil suur kaalutlusõigus ([1]).

(43) ELi toimimise lepingu artikli 107 lõikega 3 nähakse ette neli juhtu, mil riigiabi võib käsitleda ühisturuga kokkusobivana. Komisjon leiab, et erandeid, mis on ette nähtud ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punktidega a, b ja d, ei saa käesoleva juhtumi suhtes kohaldada, kuna kõnealuse abikava eesmärk ei ole majandusarengu edendamine piirkonnas, kus elatustase on erakordselt madal või kus valitseb tõsine tööpuudus, ega ka mitte üleeuroopalist huvi pakkuva tähtsa projekti elluviimine või riigi majanduse tõsise häire kõrvaldamine; samuti ei edendata nendega kultuuri ega kultuuripärandi säilitamist.

(44) ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti c alusel võib abi teatud majandustegevuse või teatud majanduspiirkondade arengu soodustamiseks pidada siseturuga kokkusobivaks, kui niisugune abi ei mõjuta ebasoovitavalt kaubandustingimusi määral, mis oleks vastuolus ühiste huvidega.

(45) Et abi oleks kokkusobiv ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punktiga c, peab sellel olema ühist huvi teeniv eesmärk. Sellega seoses peaks põllumajandussektoris antav abi olema eelkõige kooskõlas põllumajandustoodete ühise turukorraldusega. Kui ühise turukorralduse teatavas valdkonnas on olemas õigusakt, on liikmesriikidel kohustus mitte võtta meetmeid, mis võiksid seda õõnestada või luua sellest erandeid ([2]).

(46) Piima- ja piimatoodete sektoris on asjaomased eeskirjad sätestatud ÜTK määruses ja määruses (EÜ) nr 595/2004. Määruses (EÜ) nr 595/2004 on sätestatud piima- ja piimatootesektoris maksude kohaldamise, sealhulgas nende tasumise, üksikasjalikud eeskirjad. Rakendusmäärusega (EL) 2015/517 kasutusele võetud muudatusega lubati liikmesriikidel otsustada, et 1. aprillil 2014 alanud 12-kuulise perioodi sissenõutava maksu summa tuleb tasuda kolmeaastase intressita osamaksena 30. septembriks 2017. ÜTK määrusega ei ole ette nähtud täiendavaid erandeid seoses maksu tasumisega. Poola rakendas kõnealust luba, kasutades vähese tähtsusega abi. Lisaks on käesolevas abikavas sätestatud maksu (teise ja kolmanda osamakse) tühistamine selliste põllumajandustootjate puhul, kes ületasid oma olemasoleva kvoodi ja kes põllumajandustoodete ühise turukorralduse eeskirjade kohaselt peavad tasuma Poola riigile maksu. Teatavate Poola piimatootjate vabastamine tasu maksmise kohustusest õõnestaks kvoodisüsteemi ja moonutaks konkurentsi selliste tootjatega, kes järgisid oma kvoote, ja nendega, kes on astunud samme oma individuaalse maksu tasumiseks ([3]).

(47) Sellele tuginedes leiab komisjon, et piimamaksu mahakandmine ei ole kokkusobiv ÜTK määruse ja määrusega (EÜ) nr 595/2004 ning seega ka põllumajandustoodete ühise turukorralduse piimakvoodi süsteemiga seotud eeskirjadega.

(48) Piimamaksu mahakandmine on üksnes vahend, mille eesmärk on parandada ettevõtjate finantsseisundit, kuid mis ei aita mingil viisil kaasa sektori arendamisele ega saavuta ühist huvi teenivat eesmärki, samuti ei ole see kokkusobiv ühise turukorralduse eeskirjadega.

(49) Lisaks kui riigiabi meede hõlmab liidu õiguse mitteeristatavat rikkumist, ei või abi pidada ühisturuga kokkusobivaks ([4]).

([1]) Vt nt otsus kohtuasjades C-39/94: SFEI jt (EU:C:1996:285, punkt 36; Vlaamse Gewest vs. Euroopa Komisjon, T-214/95, EU:C:1998:77, punkt 86.

([2]) Vt nt otsus kohtuasjas Prantsusmaa vs. komisjon C-456/00: (EU:C:2002:753, punktid 30–33.

([3]) Praegu on käimas rikkumismenetlus Itaalia vastu, kes ei suutnud Itaalia tootjatelt piimamaksusid sisse nõuda (kohtuasi C-433/15).

([4]) Vt näiteks otsused kohtuasjades C-156/98: Saksamaa Liitvabariik vs. komisjon (EU:C:2000:467, punkt 78) ja C-333/07: Régie Networks vs. Rhone Alpes Bourgogne (EU:C:2008:764, punktid 94–116).

(50) Sellest tulenevalt ei saa pidada abikava siseturuga kokkusobivaks.

Järeldus kokkusobivuse kohta

51. Eespool kirjeldatut arvestades leiab komisjon, et teatatud abikava on ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 mõistes riigiabi, mis ei ole siseturuga kokkusobiv.

(52) Kuna abikava ei ole rakendatud (põhjendus 21), ei ole vajadust riigiabi tagasi nõuda,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Poola 23. mai 2016. aasta kirjaga teavitatud piimatootjatele suunatud abikava on riigiabi Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 kohaselt. Kõnealune riigiabi on siseturuga kokkusobimatu. Poola ametiasutused ei tohi seega kõnealust abi anda.

Artikkel 2

Poola teavitab komisjoni kahe kuu jooksul pärast käesoleva otsuse väljakuulutamist selle järgimiseks võetud meetmetest.

Artikkel 3

Käesolev otsus on adresseeritud Poola Vabariigile.

Brüssel, 30. juuni 2017

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Phil HOGAN